

UDRUŽENJE "DRUŠTVO PSIHOLOGA U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE"

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Društvo psihologa FBIH
Gajev trg 4/4
71 000 Sarajevo
BiH

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 15-05-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02 -	02 -	3000	/23.

Dom narod Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine
Parlament FBiH

Hamdije Kreševljakovića br.3 71 000 Sarajevo, BiH
n/r Tomislav Martinović, predsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH
cc: Nezim Alagić, potpredsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH
Slađan Ilić potpredsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH Damir Džeba,
potpredsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH
Izmir Hadžiavdzić, sekretar Doma naroda Parlamenta Federacije BiH

Poštovani,

Na 10. redovnoj sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, koja je održana 22. 04. 2024. godine, usvojen je nacrt Zakona o djelatnosti psihologa u FBIH. U pripremi za navedenu sjednicu, tokom diskusije članova Predstavničkog doma, pojavile su se određene inicijative i otvorilo se nekoliko važnih pitanja. Cijeneći važnost svakog člana Doma naroda, a na pojedine navode i inicijative, u nastavku vam želimo pojasniti nekoliko ključnih činjenica važnih za dostavljeni tekst nacrta Zakona o djelatnosti psihologa u FBIH. Obzirom da je Društvo psihologa u FBIH od 2008. godine zagovornik usvajanja ovog zakona, ovom prilikom vas pozivamo da podržite usvajanje predloženog teksta nacrta Zakona, bez bilo kakvih dorada i izmjena, a razlozi su sljedeći:

1. Nacrt Zakona o djelatnosti psihologa u FBiH je u skladu sa EuroPsy standardima

EuroPsy (ili Evropski certifikat iz psihologije¹) koji je usvojen od strane EFPA (European Federation of Psychologist's Associations) predstavlja veliki korak naprijed u promoviranju mobilnosti psihologa i pristupa klijenata visokokvalitetnim psihološkim uslugama širom Evrope. Oslonjen na obrazovni okvir i minimalne standarde iz EuroPsyT usvojene 2001. godine i Okvir za Evropsku diplomu usuglašen 2005. godine, EuroPsy predstavlja kriterije, odnosno set evropskih standarda za psihologiju koji će služiti kao osnova za procjenu akademskog obrazovanja i stručne obuke za psihologe u državama članicama Evropske unije (EU). EuroPsy definira standarde koje je potrebno zadovoljiti da bi se mogla obavljati samostalna praksa na osnovnom nivou i na specijalističkom nivou u posebnim granama psihologije (psihoterapija, psihologija rada i organizacijska psihologija, edukacijska psihologija, itd.).

Dodatak II EuroPsy standarda objašnjava obrazovne kriterije. Formulacija osnovnog okvira ovih kriterija zasnovana je na modelu nastavnog plana i programa koji razlikuje tri faze:

1. faza *Bakalaureat ili ekvivalentno zvanje* - nudi osnovnu edukaciju iz svih psiholoških specijalnosti, glavnih teorija i psiholoških tehnika, te daje bazični uvod u psihološke vještine i temelj za istraživački rad u psihologiji. *Ovaj nivo obrazovanja ne vodi stjecanju bilo koje stručne kvalifikacije iz psihologije niti pruža neophodne kompetencije za nezavisnu psihološku praksu.*

2. faza *Magistar ili ekvivalentno zvanje* - program u drugoj fazi priprema studenta za samostalnu stručnu praksu. Ovaj dio plana može biti nediferenciran te pripremati studenta za budući doktorski studij ili za "opću praksu" iz psihologije, ili biti diferenciran i pripremati studenta za praksu unutar određenog područja u psihologiji kao što su (I) klinička ili zdravstvena psihologija, (II) edukacijska ili školska psihologija, (III) psihologija rada i organizacije ili (IV) druga područja.

3. faza *Supervizirana praksa* – provodi se u određenom području psihološke struke. Ova praksa se može smatrati stručnom terenskom obukom čiji je cilj:

- priprema za samostalnu praksu u svojstvu licenciranog psihologa (ili u ekvivalentnom svojstvu);
- razvoj radnih uloga profesionalnih psihologa na osnovu njihove specifične spreme i osobnosti;
- konsolidiranje integracije teorijskog i praktičnog znanja

Prema EuroPsy nastavni plan i program mora trajati najmanje 5 godina (300 ECTS) koje mogu biti podijeljene na prvu fazu od 180 jedinica i drugu fazu od 120 jedinica (što je podudarno s bolonjskom "3+2" strukturom za stupnjeve bakalaureata i magistra), mada se fakulteti i države razlikuju po

---

¹ <http://www.europsy-efpa.eu/regulations>

strukturama svojih obrazovnih sistema. Treća faza (supervizirana praksa) mora trajati najmanje jednu godinu ili ekvivalentan vremenski period. Ovo čini ukupno 6 godina ili 360 ECTS. Sve navedeno je sadržano u nacrtu Zakona o djelatnosti psihologa u FBiH. Dakle, predloženi tekst nacrtu Zakona o djelatnosti psihologa u FBiH je u potpunosti prilagođen najvišim evropskim standardima rada psihologa.

2. Diplome pedagoga – psihologa stečene na univerzitetima u FBiH (Univerzitet u Tuzli) nisu u skladu sa EuroPsy standardima

Obzirom da se pojavila inicijativa da se diplome pedagoga – psihologa (sa bilo kojeg nivoa visokog obrazovanja) prepoznaju kao dovoljne kompetencije za psihologa, te da se predstavlja da su nastavni planovi i programi sa Univerziteta u Tuzli, kojima je bilo obuhvaćeno obrazovanje za stručno zvanje pedagoga – psihologa, odgovaraju minimalnim standardima za obrazovanje psihologa, **ovdje želimo naglasiti da diplome pedagoga – psihologa ne odgovaraju EuroPsy standardima**, a što je navedeno u Elaboratu za osnivanje studija psihologije na Univerzitetu u Tuzli (2018), a gdje se navodi: „Na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli od akademske 2000/2001. godine egzistira odsjek Pedagogija-psihologija. Tokom godina edukacije, studij je završio veliki broj diplomiranih pedagoga-psihologa ili bachelora pedagogije-psihologije. Određeni broj studenata danas ima problema sa zapošljavanjem, koji proizilaze iz zasićenosti navedenim kadrom, ali također i zbog postojećih zakonskih odrednica koje u **zvanju pedagog-psiholog ne nalaze potrebne kvalifikacije za radno mjesto psihologa**. Većina diplomiranih pedagoga-psihologa ili bachelora psihologije zapošljava se u školskim i predškolskim ustanovama. U skladu s navedenim, postojeći studijski program ne odgovara u potpunosti aktuelnim potrebama, stručnim kompetencijama i stručnim zvanjima studenata za zanimanje psihologa, te se zbog toga i pokreće procedure uvođenja novog studijskog programa“ (Studijski program psihologija, Filozofski fakultet Tuzla – zvanični dokument fakulteta i Univerziteta u Tuzli).

U istom dokumentu, u odjeljku **1.2.Usklađenost sa misijom Univerziteta i predlagača studijskog programa, se navodi: „S obzirom da je u toku akreditacija Univerziteta u Tuzli, odnosno akreditacija studijskih programa, neusklađenost sadašnjeg dvopredmetnog studijskog programa (Pedagogija-Psihologija) sa jednopredmetnim programima pedagogije i psihologije je bazični problem zadovoljavanja kriterija akreditacije ovoga studijskog odsjeka**. Kriteriji akreditacije studijskih programa obavezuju predlagače studijskih programa u sljedećem: a) udovoljavanju opštim ciljevima studijskog programa (željene završne kvalifikacije svršenih studenata na nivou studijskog programa); b) ciljevi studijskog programa treba da u obzir uzimaju međunarodnu dimenziju; c) profiliranje

studijskog programa u odnosu na obrazovne ciljeve, kao i na domaće i/ili inostrane studijske programe zbog usklađivanja ciljeva sa kompetencijama koje odgovaraju I i II ciklusu studija i Evropskom kvalifikacijskom okviru; d) usklađivanje obrazovnih ciljeva sa stručnim propisima/legislativom; e) usklađivanje ciljeva sa potrebama i zahtjevima datog polja rada/struke; **Kako bi se udovoljilo navedenim zahtjevima akreditacije studijskih programa na Univerzitetu Tuzli nužno je studij psihologije uskladiti sa strukturom studija preporučenom Bolonjskom deklaracijom, te okvirom EuroPsy koji predstavlja usaglašene evropske standarde edukacije i profesionalnog osposobljavanja psihologa, a koji preporučuje EFPA (European Federation of Psychologist's Association).**“

U nastavku istog dokumenta u odjeljku 1.3. **Uporedivost studijskog programa sa srodnim akreditiranim programima na VŠU u Bosni i Hercegovini i zemljama EU, radi mobilnosti studenata,** navodi sljedeće: „Odsjek za psihologiju ima dugogodišnju tradiciju i egzistira na drugim javnim Univerzitetima u Bosni i Hercegovini, regionu, zemljama Evropske Unije. Studij psihologije koji se ovdje predlaže utemeljen je na savremenim naučnim spoznajama u području psihologije, koje su osnova za naučni i praktični rad u područjima u kojima je psihologija zastupljena. Konceptija studija usklađena je s evropskom koncepcijom studija psihologije (EFPA, Euro psy), koja se osniva na Bolonjskoj deklaraciji. Osnivanjem odsjeka za psihologiju, Univerzitet u Tuzli bi osigurao kompatibilnost sa ostalim studijima psihologije u Bosni i Hercegovini, ali i u Evropi. **Svi akreditirani programi psihologije u okruženju su isključivo jednopredmetni.** Dvopredmetnost I ciklusa studija psihologije je prepreka mobilnosti studenta i njihovoj akademskoj razmjeni. Da bi se studentima omogućila prepoznatljivost, studijski programi moraju biti usaglašeni sa drugim VŠU u BiH i u EU, što do sada nije bio slučaj. Osnivanje jednopredmetnog studijskog programa je nužan kriterij usklađivanja Nastavnog plana i programa sa EuroPsy standardima koji predstavljaju profesionalni, stručni i akademski okvir studija psihologije u EU. Pregledom planova i programa uglednih fakulteta u zemljama Evropske Unije može se utvrditi da postoji više istih ili sličnih studijskih programa čija struktura odgovara strukturi preporučenoj Bolonjskom deklaracijom, te okviru EuroPsy. Novi studijski program sa izmjenjenom strukturom studija bit će uporediv sa srodnim akreditiranim studijskim programima koji egzistiraju na Fakultetima u EU, ali i sa Fakultetima unutar Bosne i Hercegovine. Studij po novom studijskom planu i programu je višestruko otvoren studij. U tom smislu u budućnosti se očekuje pojačana mobilnost studenata prema drugim sličnim stručnim studijima, a to će im omogućiti da upotpune svoja temeljna stručna znanja.“ Dakle, sam Univerzitet u Tuzli je 2018. godine pokrenuo odvojeni studij psihologije kako bi bio usklađen

sa EuroPsy standardima jer prethodni studij pedagogije – psihologije nije bio u skladu sa navedenim propisom.

Kao dokaz prethodno navedenom, a i iskazane potrebe za većim standardima u obrazovanju psihologa, prema EuroPsy standardima (2023) minimalni kriteriji (izraženi u ECTS) za obavljanje samostalne psihološke prakse u obrazovanju psihologa (sistem obrazovanja 3+2 i +1 godina pripravničke prakse što je po nacrtu Zakona o djelatnosti psihologa FBiH) **navodi se da samo u prvom ciklusu studija psihologije 15 ECTS bodova mogu da nose nepsihološke teorije, 30 ECTS metodologija i minimalno 125 ECTS psihološke teorije, poddiscipline i područje stručnog rada.** Dakle, primjenom ovog kriterija jasno je da kombinovani studiji, studij pedagogije i psihologije iz Tuzle ne odgovara obrazovanju psihologa jer se iz suplementa (dodatka) diplome za stručno zvanje bachelor pedagogije-psihologije, 240 ECTS bodova, navodi da je osoba koja je stekla navedeno zvanje položila određene ispite, a na listi položenih ispita se nalazi 19 pedagoških predmeta (nepsiholoških teorija i disciplina) što odgovara najmanje 82 ECTS, a po EuroPsy standardima to je dozvoljeno samo 15 ECTS. Dalje, dodatak iste diplome navodi da osoba sa ovom diplomom može da radi sljedeće: „*Nakon završenog I ciklusa studija studenti se mogu zaposliti na različitim vrstama administrativnih poslova višeg stepena, kao i na poslovima pedagoga-psihologa u okviru odgojno-obrazovnih institucija. Stečena znanja na četverogodišnjem studiju omogućavaju pedagozima -psiholozima da participiraju u radu zdravstvenih ustanova, te Centara za socijalni rad kao savjetodavno ili pomoćno osoblje, te angažman u širokom spektru civilnih poslova, nevladinih organizacija, te drugih ogojnih i obrazovnih ustanova koje izražavaju potrebu za pomoćnim osobljem ovoga profila.*“

Iz prethodno navedenog jasno je da studiji koji je egzistirao na Filozofskom fakultetu u Tuzli, gdje se obrazovao kadar sa stručnim zvanje pedagog – psiholog nije bio kompatibilan sa potrebama i praksama, niti standardima za obrazovanje psihologa, niti su osobe koje su završile taj studij osposobljene da obavljaju stručne psihološke poslove. U konačnici, to su bili ključni razlozi za pokretanje odvojenog studija na Univerzitetu u Tuzli. Dakle, osobe sa stečenom diplomom pedagoga – psihologa nema dovoljno kompetencija koje odgovaraju za stručno zvanje i potrebe rada psihologa, te se ni u kojem slučaju ne treba dozvoliti da se preko Zakona o djelatnosti psihologa u FBiH ove diplome prepoznaju kao dovoljne kompetencije za stručni rad psihologa.

3. Zakon o djelatnosti psihologa u FBiH nije diskriminirajući po bilo koga.

Osnovne i zapravo jedine javno izrečene zamjerke na nacrt Zakona o djelatnosti psihologa u FBiH, odnose se na njegov navodno diskriminirajući karakter prema osobama koje su završile dodiplomski univerzitetski studij na dvopredmetnim studijskim programima. Takve primjedbe uglavnom dolaze od osoba koje su završile dvopredmetni studij pedagogije i psihologije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli, a javno su artikulirane putem Udruženja građana Društvo pedagoga i psihologa Tuzlanskog kantona, te jednog broja zastupnika u Predstavničkom domu i delegata u Domu naroda Parlamenta Federacije. Suština njihovih tvrdnji se svodi na navode da nacrt Zakona o djelatnosti psihologa „ne prepoznaje“ pedagoge-psihologe, zbog čega oni navodno neće moći raditi ukoliko ovakav zakon bude usvojen.

Da li je zakon diskriminirajući?

Zakonom o zabrani diskriminacije utvrđeno je da se diskriminacijom smatra svako različito postupanje, uključujući svako isključivanje, ograničavanje ili davanje prednosti utemeljeno na stvarnim ili pretpostavljenim osnovama prema bilo kojem licu ili grupi lica i onima koji su s njima u rodbinskoj ili drugoj vezi na osnovu njihove rase, boje kože, jezika, vjere, etničke pripadnosti, invaliditet, starosna dob, nacionalnog ili socijalnog porijekla, veze s nacionalnom manjinom, političkog ili drugog uvjerenja, imovnog stanja, članstva u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanja, društvenog položaja i spola, seksualne orijentacije, rodnog identiteta, spolnih karakteristika, kao i svaka druga okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da bilo kojem licu onemogućiti ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi, prava i sloboda u svim oblastima života. Međutim, zakonske mjere i radnje neće se smatrati diskriminacijskim kada se svode na nepovoljno razlikovanje ili različito postupanje ako su zasnovane na objektivnoj i razumnoj opravdanosti. Dakle, ne predstavlja svako različito postupanje diskriminaciju. Tako je, npr. općeprihvaćeno da je za obavljanje određenih poslova potrebna odgovarajuća stručna sprema ili odgovarajuće vještine, te se različito postupanje prema osobama koje nemaju takve kvalifikacije ne može smatrati diskriminacijom. Diskriminacija neće postojati ako su predmetna zakonska odredba, kriterij ili praksa objektivno opravdani, odnosno moraju imati legitiman cilj i predstavljati odgovarajuće i neophodno sredstvo za njegovo postizanje. S tim u vezi, postavlja se pitanje da li je razlikovanje psihologa sa jedne i pedagoga-psihologa sa druge strane u nacrtu Zakona o djelatnosti psihologa zasnovano na objektivnoj i razumnoj opravdanosti. Zakon o djelatnosti psihologa, kao što mu i sam naziv govori, po svom sadržaju i predmetu predstavlja posebnu vrstu zakonskog propisa, koja se u pravnoj teoriji svrstava u tzv. **strukovno pravo**. Strukovno pravo predstavlja skup pravnih pravila kojima se definiraju i utvrđuju struke, te propisuju stroga zakonska pravila koja

definiraju obrazovanje, stručno osposobljavanje i stručno usavršavanje, kao i samostalno obavljanje poslova određene struke. Predmet proučavanja strukovnog prava je, među ostalim, propisivanje standarda određene struke, uvjeta pod kojim se obavljaju djelatnosti te struke, te kriterija kojima moraju udovoljavati pripadnici te struke. Pri tome, struka je izraz kojim se opisuje nečiji posao, poziv ili zanimanje, što podrazumijeva i teorijsko i praktično znanje nekog područja i za čije je obavljanje potrebno specifično stručno obrazovanje i osposobljavanje, čime ona dobiva svoj novi sadržaj kao profesija. Profesija je disciplinirana skupina pojedinaca koji se pridržavaju etičkih standarda i koji su prihvaćeni od strane javnosti kao posjednici posebnih znanja i vještina od priznatog obrazovnog tijela, a koja su proizašla iz istraživanja, obrazovanja i obuke na visokom nivou i koji su spremni primijeniti svoja znanja i vještine u interesu drugih. Prema važećoj Odluci o klasifikaciji zanimanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, psiholozi (2634) su zasebna grupa zanimanja, koja pripada područnoj grupi 263 – Stručnjaci društvenih nauka, vjerski stručnjaci. U opisu grupe zanimanja 2634 Psiholozi, navodi se da psiholozi istražuju i izučavaju mentalne procese i ponašanje ljudskih bića pojedinačno ili u grupama, i primjenjuju ovo znanje radi unaprijeđenja ličnog, socijalnog, obrazovnog ili profesionalnog prilagođavanja i razvoja. Njihovi poslovi obuhvataju:

- a) planiranje i provođenje testova radi praćenja mentalnih, fizičkih i drugih karakteristika kao što su inteligencija, sposobnosti, potencijali, itd., tumačenje i procjena rezultata, i davanje savjeta;
- b) analiziranje utjecaja nasljednih, društvenih, profesionalnih i drugih faktora na misli i ponašanje pojedinaca;
- c) obavljanje razgovora – savjetodavnih i terapijskih – sa pojedincima i grupama, i praćenje pacijenata;
- d) održavanje neophodnih kontakata, kao što su kontakti sa članovima porodice, obrazovnim vlastima ili poslodavcima i preporučivanje mogućih rješenja, i liječenje problema;
- e) izučavanje psiholoških faktora kod dijagnostificiranja, liječenja i prevencije mentalnih bolesti i emocionalnih poremećaja ili poremećaja ličnosti, i razgovor sa datim stručnjacima;
- f) pisanje naučnih radova i izvještaja;
- g) formuliranje dostignuća, dijagnostičkih i predvidljivih testova koje koriste nastavnici-profesori za planiranje metoda i sadržaja nastave;
- h) provođenje istraživanja i izučavanje poslova, radnih grupa, morala, motivacije, nadzor i upravljanje;
- i) razvoj teorija, modela i metoda radi tumačenja modela i metoda za tumačenje i opis ljudskog ponašanja.

U ovu grupu spadaju sljedeća zanimanja:

- 2634.001 Industrijski psiholog,
- 2634.002 Klinički psiholog,
- 2634.003 Psiholog,
- 2634.004 Psiholog forenzičar,
- 2634.005 Psiholog istraživač,
- 2634.006 Psiholog rada,
- 2634.007 Psiholog samostalni istraživač,
- 2634.008 Psiholog savjetnik u savjetovalištu,
- 2634.009 Sportski psiholog,
- 2634.010 Školski psiholog,
- 2634.011 Vojni psiholog.

S druge strane, zanimanje 2351.006 Pedagog spada u grupu zanimanja 2351 Stručnjaci za obrazovne metode i savjetovanje, koja je svrstana u područnu grupu 235 – Ostali stručnjaci za odgoj i obrazovanje.

U opisu grupe zanimanja 2351 Stručnjaci za obrazovne metode i savjetovanje navodi se da oni provode istraživanja i razvijaju ili daju savjete o obrazovnim metodama, kursovima i pomagalima. Pregledaju i proučavaju rad nastavnika, rad obrazovnih ustanova i postignute rezultate i daju preporuke o promjenama i poboljšanjima. Njihovi poslovi obuhvataju:

- a) istraživanje tekućih noviteta u programu rada, obrazovnim metodama i drugim obrazovnim praksama, i davanje savjeta o potrebnim promjenama i mogućim poboljšanjima;
- b) ocjenjivanja i davanje savjeta o sadržaju kurseva (časova) i metoda ispitivanja;
- c) istraživanje audio-vizuelnih i drugih učila i davanje savjeta s njima u vezi, planiranje i organiziranje njihovog predstavljanja obrazovnim ustanovama;
- d) dokumentiranje starih predmeta i kurseva i procjena novih kurseva;
- e) pružanje tekućeg stručnog razvoja, obuke i konsultativnih usluga nastavnicima;
- f) organiziranje i održavanje radionica i konferencija za obuku nastavnika za nove programe i metode;
- g) razvoj strukture, sadržaja i ciljeva novih obrazovnih kurseva i programa;

h) periodično obilaženje škola i razgovor s administrativnim i nastavnim osobljem o pitanjima o programu rada, obrazovnim metodama i drugo;

i) obilaženje razreda radi praćenja obrazovnih metoda i procjene rada nastavnika i dobijenih sholastičkih rezultata;

j) sastavljanje izvještaja i davanje preporuka obrazovnim organima u vezi mogućih promena i poboljšanja nastavnog programa, nastavnih metoda i drugo.

Iz navedenog je više nego jasno da su u pitanju dvije potpuno različite struke, dva potpuno različita zanimanja, koja ne pripadaju istoj grupi zanimanja, niti istoj područnoj grupi, u skladu sa važećom Klasifikacijom djelatnosti u Federaciji BiH. Stoga je nedvojbeno da niti trebaju, niti mogu biti regulirane istim propisom iz domena strukovnog prava. Dodatni argument u prilog objektivne i razumne opravdanosti razlikovanja psihologa i pedagoga-psihologa iznio je sam Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli, koji je prepoznao problem neusklađenosti svog nekadašnjeg dvopredmetnog studija pedagogija i psihologija sa jednopredmetnim programima pedagogije i psihologije, kao bazični problem zadovoljavanja kriterija akreditacije ovoga studijskog odsjeka, te su još od 2018. godine i na Univerzitetu u Tuzli ovi studijski programi razdvojeni. Prethodno je navedeno u dokumentu Studijski program za prvi ciklus studija psihologije (u primjeni od akademske 2018/2019. godine) na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli, gdje je nesporno je da je i sama visokoškolska ustanova na kojoj su se u jednom vremenskom periodu obrazovali pedagozi-psiholozi, utvrdila da plan i program njihovog studija nije bio kompatibilan sa objektivnim potrebama i praksama, niti sa općeprihvaćenim standardima obrazovanja psihologa, a samim tim i da pedagozi-psiholozi nemaju potreban nivo stručnih kompetencija za obavljanje poslova psihologa. Imajući u vidu sve navedeno, nema nikakve sumnje da je razlikovanje psihologa sa jedne i pedagoga-psihologa sa druge strane u nacrtu ***Zakona o djelatnosti psihologa zasnovano na objektivnoj i razumnoj opravdanosti, zbog čega se ovaj zakon ni u kojem slučaju ne može smatrati diskriminirajućim u tom kontekstu.***

Da li zakon osporava kvalifikacije pedagoga-psihologa?

U nacrtu Zakona o djelatnosti psihologa u Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da se njim uređuju pravo psihologa na samostalno obavljanje poslova u struci, pripravnički staž, stručni ispit i izdavanje licence, prava i obaveze psihologa i korisnika njihovih usluga, način obavljanja djelatnosti psihologa, komora psihologa, te nadzor nad obavljanjem djelatnosti psihologa kao djelatnosti od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine. Dakle, kako je to i ranije pojašnjeno, u pitanju je propis iz domena tzv. strukovnog prava, kojim se namjeravaju regulirati pitanja od značaja za djelatnost

psihologa, njihovu struku i njihova zanimanja. **Zakon ni na koji način uopće ne tretira bilo koju drugu djelatnost, struku, niti zanimanje, pa je samim tim jasno da i ne osporava bilo čije kvalifikacije.** Osim toga, nije ni moguće ovim zakonom dovesti u pitanje bilo čije kvalifikacije ukoliko su stečene na zakonit način. **Tako će i nakon stupanja na snagu ovog zakona sve zakonito stečene diplome pedagoga-psihologa i dalje biti važeće i oni će na osnovu njih biti u mogućnosti zaposliti se u bilo kojoj instituciji na bilo kojem radnom mjestu na kojem je zvanje pedagog-psiholog uslov za zasnivanje radnog odnosa i moći će obavljati sve poslove u skladu sa svojim stručnim znanjem i kompetencijama. Ovim se zakonom to uopće ne dovodi, niti se može dovesti u pitanje.** Ovaj će zakon jednostavno uvesti red u djelatnost psihologa, posebno u smislu da se konačno jasno utvrđuje ko, pod kojim uslovima i na koji način može da obavlja poslove psihologa, pri čemu se kao ključni kriteriji uzimaju isključivo stručno znanje i kompetencije stečene tokom obrazovanja u skladu sa međunarodnim općeprihvaćenim standardima obrazovanja psihologa. Bilo kakvo odstupanje od tih kriterija bi bilo pogubno za struku, značilo bi potpuno nerazumijevanje uloge i značaja psihologa u društvu, te kompromitiranje djelatnosti psihologa u substantivnom smislu i imalo bi dalekosežne negativne posljedice po društvo u cjelini, zbog čega se ni u kojem slučaju ne bi smjelo dozvoliti.

Unaprijed zahvalna,
Predsjednica DPFBiH:

Doc.dr.psy.sc. Mitra Mirković-Hajdukov
miramh.psih@gmail.com

The first part of the report deals with the general situation of the country and the position of the various groups. It is found that the country is in a state of general depression and that the various groups are in a state of general disunity. The second part of the report deals with the specific details of the situation and the measures which should be taken to bring about a more united and prosperous country. It is found that the most important measures to be taken are the following:

**UNIVERZITET U TUZLI
FILOZOFSKI FAKULTET**

**ELABORAT ZA STUDIJSKI PROGRAM I CIKLUSA STUDIJA
PSIHOLOGIJA
u primjeni od akademske 2017/2018.**

dr. Tihomila Markovića 1, 75 000 Tuzla,
Tel.: 00387 (0)35 306 330, 306 331, Fax.: 306 332,
<http://www.ff.untz.ba>
studentska služba: 035/306-365

UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

UNIVERSITY OF CALIFORNIA
LIBRARY

1. IZJAVA O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI PO PRIJEDLOGU STUDIJSKOG PROGRAMA

Na osnovu člana 2. Procedure donošenja i evaluacije studijskih programa donesenih na sjednici Senata Univerziteta u Tuzli, dana 20.4.2011., a u svrhu predlaganja novog studijskog programa I ciklusa studija studijski program – Psihologija, dana 19.2.2016. godine u Amfiteatru 2, Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli sa početkom u 16.00. održana je Javna rasprava o prijedlogu pokretanja novog studijskog programa I ciklusa studija Psihologija.

Poziv na javnu raspravu bio je blagovremeno oglašen na web stranici Univerziteta u Tuzli i web stranici Filozofskog fakulteta u Tuzli.

Javnoj raspravi su prisustvovali predstavnici Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta TK, Ministarstva zdravstva TK, Službe za zapošljavanje TK, Centara za socijalni rad, Univerziteta u Tuzli, Univerziteta u Bihaću, Univerziteta u Istočnom Sarajevu, JZU UKC Tuzla, studenata, alumni, drugih obrazovnih institucija, nelvadinih organizacija i drugih relevantnih organizacija.

Javnoj raspravi koja je počela u 16.00., te završila u 17.30. prisustvovalo je ukupno 29. članova koji su svojim učestvovanjem i afirmativnim stavovima dali podršku prijedlogu pokretanja I ciklusa studija Psihologija.

Dr.sc. Sead Nazibegović, van.prof., prodekan za nuačno-istraživački rad je otvorio javnu raspravu i dao uvodnu riječ, nakon kojeg je slijedilo izlaganje dr.sc. Tamare Efendić-Spahić, van.prof. o razlozima i opravdanosti pokretanja studijskog programa, potrebe tržišta rada za kadrom, potrebe usklađenosti sa zahtjevima visokog obrazovanja u BiH i u zemljama Evropske unije, te potrebnim resursima za pokretanje jednopredmetnog studija Psihologija.

Nakon izlaganja dr.sc. Tamare Efendić-Spahić, van.prof. učešće u diskusiji uzeli su:

- mr.sc. Mitra Mirković-Hajdukov, predsjednica podružnice Društva psihologa Tuzla
- dr.sc. Miroslav Gavrić, van.prof., Univerziteta u Istočnom Sarajevu
- dr. Nerminka Aljukić, Klinika za psihijatriju, JZU UKC Tuzla
- Razija Majstorović, Služba za zapošljavanje TK
- Sadika Prohić, predstavnik studenata
- Predstavnici nezaposlenih dipl.pedagoga-psihologa
- Mr. psihologije Hodžić Razija, CZSR Kladanj
- Mersija Jahić, Ministarstvo obrazovanja, nauke, culture i sporta TK
- Sandra Marković, Udruženje TK Feniks

- Amir Azapagić, Ministarstvo zdravstva TK

Završnu riječ i zaključke sa provedene javne rasprave iznijela je dr.sc. Ljubica Tomić Selimović, doc., prodekanica za nastavu i studentska pitanja, zahvalila se učesnicima javne rasprave na podršci i afirmativnom stavu o prijedlogu pokretanja I ciklusa studija Psihologija. Spisak učenika rasprave nalazi se u prilogu.

2. UVODNI DIO

2.1. Razlozi pokretanja i cilj studijskog programa

Razlozi za pokretanje studija psihologije proizilaze iz velikog interesa i potreba društva za psiholozima, koji su se kao struka dokazali u vrlo različitim sferama društvenih djelatnosti. Danas skoro da i nema društvenih djelatnosti ili sistema gdje psihologija nije direktno ili indirektno uključena. Njen dijapazon djelovanja proteže se od udovoljavanja nekim općim društvenim potrebama, pa do udovoljavanja potrebama na razini individe. Ključne odlike savremenog društva u kome živimo su stalne i dinamične promjene u svim sferama života pojedinca. Iako je u osnovi svake promjene i reforme nastojanje da se unaprijedi ljudski život, veoma često su promjene i transformacije na ličnom i socijalnom nivou povezane s brojnim krizama koje se manifestuju u životima pojedinca i/ili šire zajednice. U tom procesu stalnih promjena i unapređenja uloga psihologije je prepoznata kao ključno naučno područje koje daje poseban doprinos u humanizaciji ljudskih odnosa, rješavanju ljudskih problema, unapređivanju ljudskih kompetencija i vještina. U skladu sa potrebama, a slijedeći opšte trendove u društvu, pokreće se inicijativa za osnivanjem studijskog programa Psihologija na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli.

Savremena psihologija spada istovremeno u temeljne i primijenjene naučne discipline. Kao društvena nauka, psihologija proučava složene oblike ponašanja i interakcija između pojedinca i različitih društvenih skupina. Osim proučavanja psihičnih procesa kao što su percepcija, učenje, pamćenje, motivacija i njihove biološke osnove, psihologija nastoji objasniti psihofiziološku osnovu kompleksnijih formi ponašanja, razvoja i opadanja različitih sposobnosti u funkciji dobi, individualnih razlika, kao i društvene utjecaje na pojedinca. U područje interesa psihologijskih istraživanja treba spomenuti i devijantna ponašanja, te ponašanje masa i pojedinih društvenih skupina. Posebno u novije vrijeme, psihologija se bavi

proučavanjem posljedica različitih prirodnih i društvenih kataklizmi na ljude. U njen predmet istraživanja spadaju i efekti novih tehnologija na ljude, kao što su informatične, komunikacijske i proizvodne tehnologije (robotika), te internet, genetska manipulacija i sl.

Tokom prvog ciklusa studija, studenti psihologije dobivaju opća znanja iz različitih područja psihologije, kao što su metodologija istraživanja u psihologiji, opća, biološka i razvojna psihologija, psihologije ličnosti, psihopatologije, kao i osnove socijalne, kliničke i školske psihologije, te psihologije rada i psihometrije.

Temeljni cilj studija psihologije jest sticanje istraživačkih i stručnih kompetencija u psihologiji u okviru kojih će studenti moći primijeniti znanja iz metodologije naučnih istraživanja pri rješavanju većine postavljenih problema; kritički interpretirati naučnu i stručnu literaturu; primijeniti statističko rezonovanje u pripremi i provedbi empirijskih istraživanja i praktičnom radu; razumjeti temeljne spoznaje u psihologiji kao fundamentalnoj i primijenjenoj znanosti. Studij psihologije omogućuje studentima sticanje znanja iz određenog područja primijenjene psihologije (na primjer iz industrijske ili školske ili kliničke psihologije) te stručnih znanja i vještina potrebnih za rad u praksi; djelotvorno rješavanje stručnih problema na temelju profesionalnih znanja i vještina .

Na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli od akademske 2000/2001. godine egzistira odsjek Pedagogija-psihologija. Tokom godina edukacije, studij je završio veliki broj diplomiranih pedagoga-psihologa ili bachelora pedagogije-psihologije. Određeni broj studenata danas ima problema sa zapošljavanjem, koji proizilaze iz zasićenosti navedenim kadrom, ali također i zbog postojećih zakonskih odrednica koje u zvanju pedagog-psiholog ne nalaze potrebne kvalifikacije za radno mjesto psihologa. Većina diplomiranih pedagoga-psihologa ili bachelora psihologije zapošljava se u školskim i predškolskim ustanovama. U skladu s navedenim, postojeći studijski program ne odgovara u potpunosti aktuelnim potrebama, stručnim kompetencijama i stručnim zvanjima studenata za zanimanje psihologa, te se zbog toga i pokreće procedure uvođenja novog studijskog programa.

2.2. Procjena potreba tržišta rada za kadrom

Aktuelna situacija u našem društvu i problemi sa kojima se suočavaju pojedinci i grupe nalažu potrebu za edukacijom i zapošljavanjem većeg broja psihologa. Zbog organizacije I ciklusa studija kao dvopredmetnog, pedagozi–psiholozi ne mogu da se zaposle na radnim mjestima psihologa. I na našem području (TK) postoji veliki interes za ovim obrazovnim profilom. U prilog tome govori činjenica da prema zvaničnim podacima Zavoda za zapošljavanje Tuzlanskog kantona iz decembra 2015. godine (Statistički bilten, broj 12) na spisku nezaposlnih nije evidentiran niti jedan psiholog, što ukazuje na potrebu za stručnjacima psiholozima koji bi mogli obavljati poslove psihologa u nizu djelatnosti. Istovremeno, postoji potražnja za diplomiranim psiholozima na teritoriji TK i šire. Aktuelne reforme u našoj zemlji; akcioni plan u prevenciji vršnjačkog nasilja, reformske agende koje se tiču unapređivanja kvalitete rada kantonalnih i općinskih sudova i tužilaštva, u oružanim snagama BiH, zbog približavanja naše zemlje NATO i EU standardima i vojnim formacijama, u kazneno-rehabilitacijskom sistemu, zdravstvenim ustanovama (psihijatrijska, neurološka, pedijatrijska odjeljenja i savjetovaništa za rani rast i razvoj), centrima za mentalno zdravlje, te centrima za odvikavanje i rehabilitaciju, podrazumijevaju još veći angažman psihologa od postojećeg.

- Akcioni plan u prevenciji vršnjačkog nasilja podrazumijeva da svaka osnovna i srednja škola po sistematizaciji treba imati zaposlenog bar jednog psihologa (ovisno o broju učenika)
- Reformske agende koje se tiču unaprjeđivanje kvalitete rada kantonalnih i općinskih sudova i tužilaštva u svojoj sistematizaciji obavezno podrazumijevaju upošljavanje psihologa – u službi rada na pripremi svjedoka, vještačenjima, podrška žrtvama različitih oblika kriminalnih i nasilnih radnji i sl.
- OS BiH - zbog približavanja naše zemlje NATO i EU standardima u vojnim formacijama prema najnovijim zakonskim aktima OS su trenutno formacija koja pored zakonodavnih ustanova najviše zapošljava psihologe
- Kazneno-rehabilitacijski sistem – nijedna kaznena ustanova ne može djelotvorno realizirati program rehabilitacije bez adekvatne psihološke dijagnostike i izrade plana rehabilitacije što su isključivo poslovi psihologa
- Zdravstvene ustanove – psihijatrijska i neurološka, pedijatrijska odjeljenja i savjetovaništa za rani rast i razvoj

- Centri za mentalno zdravlje – trenutno se provodi program implemetacije zaštite mentalnog zdravlja koji podrazumijeva da usluge psihologa i psihijatara budu dostupne svim stanovnicima u F BiH što podrazumijeva da svaka opština u F BiH ima Centar za mentalno zdravlje, gdje će značajan kadrovski potencijal činiti upravo psiholozi
- centri za odvikavanje i različite vrste rehabilitacije

Interes za pokretanje ovog studija bi mogle pokazati različite društvene i privredne institucije, u kojima je evidentan nedostatak psihologa.

2.3. Usklađenost sa misijom Univerziteta i predlagača studijskog programa

S obzirom da je u toku akreditacija Univerziteta u Tuzli, odnosno akreditacija studijskih programa, neusklađenost sadašnjeg dvopredmetnog studijskog programa (Pedagogija-Psihologija) sa jednopredmetnim programima pedagogije i psihologije je bazični problem zadovoljavanja kriterija akreditacije ovoga studijskog odsjeka. Kriteriji akreditacije studijskih programa obavezuju predlagače studijskih programa u sljedećem:

- a) udovoljavanju opštim ciljevima studijskog programa (željene završne kvalifikacije svršenih studenata na nivou studijskog programa);
- b) ciljevi studijskog programa treba da u obzir uzimaju međunarodnu dimenziju;
- c) profiliranje studijskog programa u odnosu na obrazovne ciljeve, kao i na domaće i/ili inostrane studijske programe zbog usklađivanja ciljeva sa kompetencijama koje odgovaraju I i II ciklusu studija i Evropskom kvalifikacijskom okviru;
- d) usklađivanje obrazovnih ciljeva sa stručnim propisima/legislativom;
- e) usklađivanje ciljeva sa potrebama i zahtjevima datog polja rada/struke;

Kako bi se udovoljilo navedenim zahtjevima akreditacije studijskih programa na Univerzitetu u Tuzli nužno je studij psihologije uskladiti sa strukturom studija preporučenom Bolonjskom deklaracijom, te okvirom EuroPsy koji predstavlja usaglašene evropske standarde edukacije i profesionalnog osposobljavanja psihologa, a koji preporučuje EFPA (European Federation of Psychologist's Association).

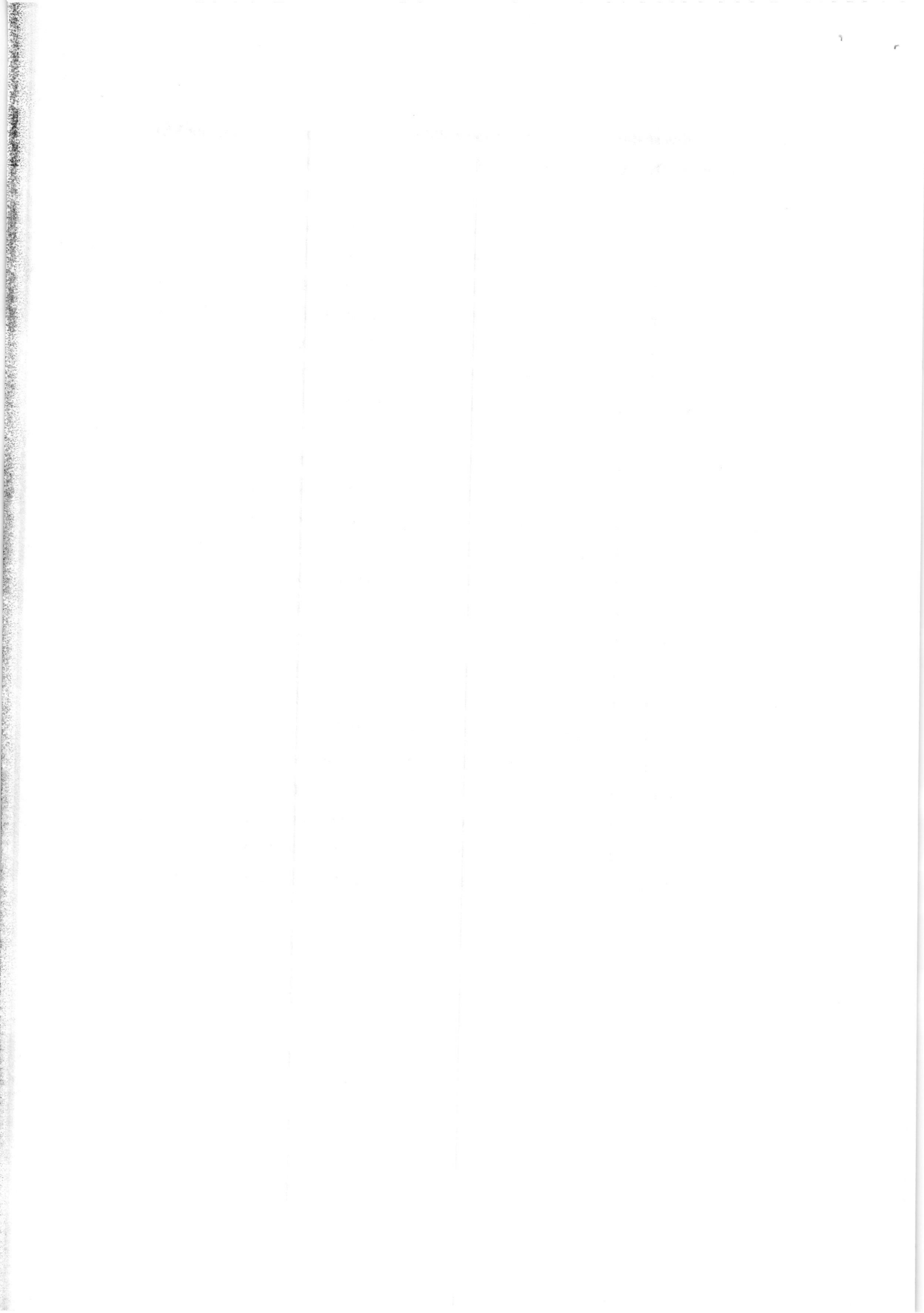
2.4. Uporedivost studijskog programa sa srodnim akreditiranim programima na VŠU u Bosni i Hercegovini i zemljama EU, radi mobilnosti studenata.

Odsjek za psihologiju ima dugogodišnju tradiciju i egzistira na drugim javnim Univerzitetima u Bosni i Hercegovini, regionu, zemljama Evropske Unije. Studij psihologije koji se ovdje predlaže utemeljen je na savremenim naučnim spoznajama u području psihologije, koje su osnova za naučni i praktični rad u područjima u kojima je psihologija zastupljena. Konceptija studija usklađena je s europskom koncepcijom studija psihologije (EFPA, Europsy), koja se osniva na Bolonjskoj deklaraciji. Osnivanjem odsjeka za psihologiju, Univerzitet u Tuzli bi osigurao kompatibilnost sa ostalim studijima psihologije u Bosni i Hercegovini, ali i u Evropi.

Svi akreditirani programi psihologije u okruženju su isključivo jednopredmetni. Dvopredmetnost I ciklusa studija psihologije je prepreka mobilnosti studenta i njihovoj akademskoj razmjeni. Da bi se studentima omogućila prepoznatljivost, studijski programi moraju biti usaglašeni sa drugim VŠU u BiH i u EU, što do sada nije bio slučaj. Osnivanje jednopredmetnog studijskog programa je nužan kriterij usklađivanja Nastavnog plana i programa sa EuroPsy standardima koji predstavljaju profesionalni, stručni i akademski okvir studija psihologije u EU.

Pregledom planova i programa uglednih fakulteta u zemljama Evropske Unije (dalje EU) može se utvrditi da postoji više istih ili sličnih studijskih programa čija struktura odgovara strukturi preporučenoj Bolonjskom deklaracijom, te okviru EuroPsy.

Novi studijski program sa izmjenjenom strukturom studija bit će uporediv sa srodnim akreditiranim studijskim programima koji egzistiraju na Fakultetima u EU, ali i sa Fakultetima unutar Bosne i Hercegovine. Studij po novom studijskom planu i programu je višestruko otvoren studij. U tom smislu u budućnosti se očekuje pojačana mobilnost studenata prema drugim sličnim stručnim studijima, a to će im omogućiti da upotpune svoja temeljna stručna znanja.

3. OPŠTI DIO

3.1. Naziv i nosioc studijskog programa

Naziv studijskog programa: **Psihologija**

Nosioc studijskog programa: **Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet**

3.2. Način izvođenja nastave i nivo studijskog programa

Studij je organizovan kao redovni studij. Prvi ciklus studija traje četiri (4) godine (8 semestara) i vrednuje se sa 240 ECTS bodova. Studijska godina se organizuje u dva semestra (zimski i ljetni), od kojih svaki ima 15 nastavnih sedmica.

3.3. Akademska i stručna naziv koji se stiče završetkom studijskog programa

Završetkom studija I ciklusa student stiče akademsko, odnosno stručno zvanje **bachelor psihologije**, a u skladu sa Pravilnikom o akademskim i stručnim zvanjima i načinu njihovog korištenja koji donosi Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog Kantona.

3.4. Jezik na kojem se izvodi studijski program

Nastava na studijskom programu Psihologija izvodi se na **službenim jezicima u Bosni i Hercegovini**.

3.5. Procedure i uslovi upisa na studijski program

Pravo učešća na Konkursu za upis na studij Psihologije imaju kandidati državljani Bosne i Hercegovine, strani državljani i lica bez državljanstva sa završenom srednjom školom u četverogodišnjem trajanju u Bosni i Hercegovini, kao i kandidati koji su srednju školu završili izvan Bosne i Hercegovine, a za koje je nakon postupka nostrifikacije, odnosno ekvivalencije utvrđeno da imaju završeno odgovarajuće srednje obrazovanje.

Pravo učešća na Konkursu imaju i kandidati sa završenom srednjom stručnom školom, ukoliko su stekli dopunsko obrazovanje iz općeobrazovnih predmeta u gimnaziji ili srednjoj medicinskoj i srodnoj školi.

Klasifikacija i izbor kandidata za upis vrši se na osnovu rezultata prijemnog ispita i drugih kriterija u skladu sa procedurama koje utvrđuje Senat Univerziteta u Tuzli.

Kandantima koji su završili dvopredmetni studij pedagogija-psihologija može se omogućiti polaganje razlike predmeta za stjecanje stručnog zvanja bechleor psihologije, uz obavezu

polaganja razlike predmeta između dvopredmetnog studija prema planu i programu unutar kojeg je svršeni student stekao dvopredmetne kvalifikacije i važećeg jednopredmetnog programa Psihologije prema utvrđenoj ekvivalenciji nastavnih planova i programa.

3.6. Popis predmeta sa brojem sati nastave i brojem ECTS bodova

Nastavni plan četverogodišnjeg studija Psihologija sadrži obavezne (opće i stručne) predmete, izborne predmete i profesionalnu psihološku praksu.

Profesionalna psihološka praksa studenata realizira se u okviru nastavnih predmeta koji pripadaju oblasti Primijenjene psihologije.

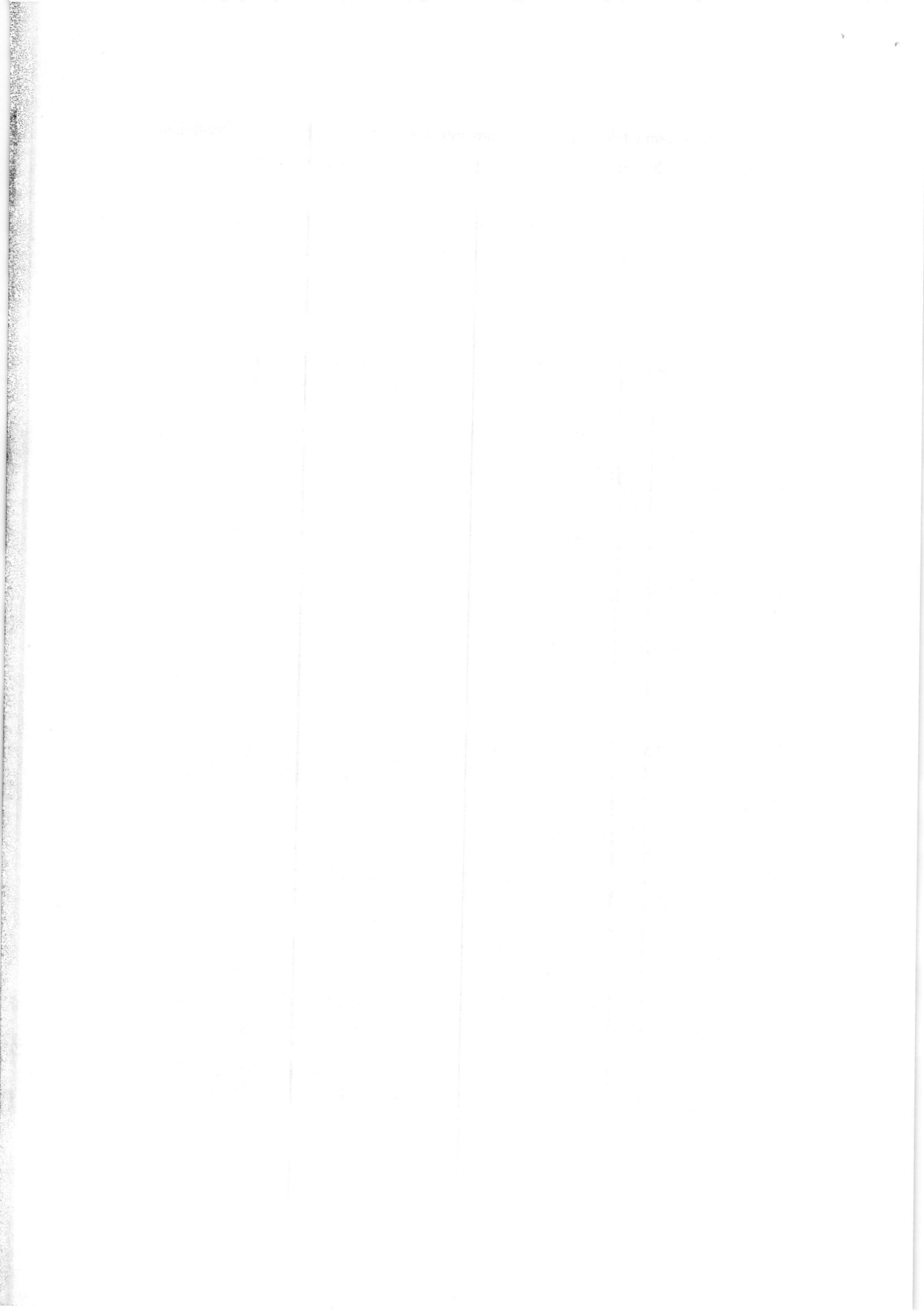
U okviru psihološke prakse studenti će se upoznati sa poslovima i zadacima psihologa u različitim institucijama (u klinikama, preduzećima, osnovnim i srednjim školama, predškolskim ustanovama, centrima za socijalni rad, centrima za mentalno zdravlje, penalnim institucijama, itd).

Praksa studenata u okviru školske psihologije obuhvatit će praktičnu primjenu stečenih znanja i upoznavanje s oblicima rada školskog psihologa s učenicima (prisustvovanje savjetodavnim razgovorima, radionicama za učenike), upoznavanje s oblicima rada školskog psihologa s roditeljima (savjetodavni razgovori, radionice, roditeljski sastanci), upoznavanje s oblicima saradnje školskog psihologa s direktorom škole, nastavnicima, stručnim suradnicima, upoznavanje s psihodijagnostičkim instrumentima koji se koriste u radu s učenicima, te upoznavanje sa etičkim principima rada školskog psihologa.

U okviru psihološke prakse iz područja kliničke psihologije i psihologije savjetovanja studenti će se praktično upoznati s procesom psihodijagnostike različitih psihičkih smetnji, primijeniti vještine provođenja dijagnostičkog i savjetodavnog intervjua, upoznati se sa primjenom psihodijagnostičkih instrumenata, pisanjem nalaza i mišljenja psihologa, te etičkim principima u radu kliničkog psihologa.

U okviru studentske prakse iz područja psihologije rada i organizacijske psihologije studenti će se upoznati sa strukturom organizacije i djelatnostima psihologa koje se u njoj provode. Studenti će moći praktično primijeniti stečena znanja, te se temeljito upoznati sa selekcijskim metodama koje se koriste pri procesu profesionalne selekcije, sa postupcima profesionalne orijentacije i usmjeravanja, kao i sa postupcima praćenja uspješnosti istih.

1	Psihologija sporta i rekreacije	2	0	0	2				
2	Bihevioralna genetika	2	0	0	2				
3	Engleski jezik za psihologe I	2	0	0	2				
4	Privrženost kroz životni vijek					2	0	0	2
5	Sociologija					2	0	0	2
6	Engleski jezik za psihologe II					2	0	0	2

TREĆA (III) GODINA		V semestar				VI semestar			
Obavezni krediti		Zimski semestar				Ljetni semestar			
PREDMET		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Psihologija odrasle dobi i starenja	3	2	0	6				
2	Međugrupni odnosi i socijalni identitet	3	0	2	6				
3	Psihologija individualnih razlika	2	1	0	4				
4	Konstrukcija mjernih instrumenata	3	0	2	6				
5	Psihološke osnove razvojnih poremećaja	3	0	2	6				
6	Psihologija obrazovanja					3	0	2	6
7	Psihologija mentalnih poremećaja					3	0	2	6
8	Socijalna psihijatrija					3	0	1	5
9	Uvod u psihologiju rada					3	0	1	5
10	Psihologije porodice i roditeljstva					3	0	2	6
Ukupno obaveznih*		14	3	6	28	15	0	8	28
Ukuno sati/ECTS		23				23			

Izborni krediti		Zimski semestar				Ljetni semestar			
PREDMET		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Socijalna patologija	2	0	0	2				
2	Psihološki aspekti nasilja u bliskim vezama	2	0	0	2				
3	Samopoimanje i samopredstavljanje	2	0	0	2				
4	Mediji i publika					2	0	0	2
5	Penološka psihologija					2	0	0	2
6	Aktuelne teme iz psihologije ličnosti					2	0	0	2

ČETVRTA (IV) GODINA		VII semestar				VIII semestar			
Obavezni krediti		Zimski semestar				Ljetni semestar			
PREDMET		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Školska psihologija	3	0	2	6				
2	Uvod u kliničku psihologiju	3	0	2	6				
3	Psihološko savjetovanje	3	0	2	6				
4	Psihologija karijere	3	0	2	6				
5	Psihologija obrazovanja djece sa teškoćama u učenju i ponašanju	2	0	1	4				
6	Dijagnostička procjena ličnosti i kognitivnih sposobnosti					3	0	2	6
7	Psihološka procjena djece					3	0	2	6
8	Motivacija i radno ponašanje					3	0	2	6
9	Psihoterapijske škole i pravci					3	0	2	6
10	Neurologija ponašanja i neuropsihološka procjena					2	0	1	4
Ukupno obaveznih*		14	0	9	28	14	0	9	28
Ukuno sati/ECTS		23				23			

	Izborni krediti	Zimski semestar				Ljetni semestar			
		P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
1	Politička psihologija	2	0	0	2				
2	Psihologija darovitosti i kreativnosti	2	0	0	2				
3	Metodika nastavnog rada u psihologij	2	0	0	2				
4	Forenzička psihologija					2	0	0	2
5	Stres i mentalno zdravlje					2	0	0	2
6	Osnove psihologije menadžmenta					2	0	0	2

Student sa završetkom I ciklusa studija Psihologije na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli i ostvarenih 240 ECTS bodova, može nastaviti studij II ciklusa iz područja Psihologije.

*SILABUSI PREDMETA DATI SU U PRILOGU 1.

3.7. Kompetencije i vještine koje se stiču završetkom I ciklusa studija

Završetkom I ciklusa studija psihologije student/ica stiče temeljna teorijska, metodološka i analitička znanja i vještine, koje ih osposobljavaju za rad i uspješan nastavak studiranja psihologije (i drugih sličnih studija).

Opšte kompetencije:

Savladavanjem programa studenti će biti sposobni da:

- poštuju i koriste naučni pristup, kritičko i kreativno mišljenje,
- razumiju i primijene bazične eksperimentalne i neeksperimentalne istraživačke metode uključujući dizajniranje istraživanja, analiziranje podataka i interpretaciju,
- komuniciraju na akademskom nivou u domaćem i međunarodnom okruženju,
- pokažu osjetljivost za etičke dileme i pronalaze rješenja u skladu sa Zakonom i etičkim kodeksom struke.

Predmetno specifične kompetencije:

Savladavanjem programa studenti će biti sposobni da:

- pokažu poznavanje glavnih koncepata, teorijskih perspektiva, empirijskih nalaza i istorijskih trendova u psihologiji,
- razumiju zakonitosti funkciniranja i razvoja opažanja, pamćenja, mišljenja, učenja, emocija i poremećenog funkcionisanja,
- razumiju i primijene psihološke principe na lična, socijalna i organizaciona pitanja,
- primijene odgovarajuće metode za rješavanje konkretnih problema u psihološkim istraživanjima,
- zadaju testove i druge mjerne instrumente grupi ispitanika, statistički obradi podatke, organizuje i prezentira nalaze,
- obavljaju predavačku djelatnost vezanu za nastavu psihologije u srednjim školama I visokoškolskim ustanovama,
- primijene elementarne vještine u područjima primijenjene psihologije,
- prate novine u domaćoj i stranoj stručnoj psihološkoj literaturi,

- koriste kompjutersku tehnologiju u sticanju znanja u pojedinim psihološkim područjima.

Opis ishoda učenja

Po završetku osnovnih akademskih studija psihologije očekuje se da studenti steknu znanja i vještine potrebne za obavljanje određenih poslova psihologa i za nastavak profesionalnog obrazovanja u pravcu osposobljavanja za samostalno obavljanje psiholoških poslova u različitim područjima privrede, zdravstva i odgoja i obrazovanja i drugim ustanovama koje od stručnog interesa za uspješnost realizacije svojih aktivnosti upošljavaju psihologe.

3.8. Uslovi upisa u slijedeći semestar, odnosno narednu godinu studija, te način završetka studija

Student stiče pravo na upis u narednu godinu studija ostvarivanjem ETCS kredita za predmete iz prethodne godine studija.

Student može prenijeti u narednu godinu studija najviše 10 (deset) ECTS bodova ili najviše 2 (dva) predmeta, ukoliko zajedno nose više od 10 (deset) ECTS bodova.

Student koji ne ispuni uslove iz prethodnih stavova, obnavlja istu godinu studija. Student koji obnavlja studijsku godinu izvršava preostale ispitne obaveze u terminima završnog popravnog i dodatnog popravnog ispita

Student koji obnavlja studijsku godinu obavezan je platiti naknadu za obavljanje ispita prilikom svakog ponovnog polaganja završnog ili popravnog ispita iz predmeta u godini koju obnavlja, u visini koju utvrdi Senat.

Student koji obnavlja studijsku godinu, obavezan je prisustvovati realizaciji nastave samo iz nastavnih predmeta iz kojih nije izvršio utvrđene obaveze učešća u nastavi, odnosno nije ostvario pravo na potpis. Ako se, u navedenom slučaju radi o predmetu iz grupe izbornih predmeta student, u narednoj akademskoj godini, može ponovo upisati isti ili birati drugi izborni predmet koji nosi potreban broj ECTS kredita.

Student završne godine studija, koji je ovjerio posljednji semestar (apsolvent) zadržava status studenta još 6 (šest) mjeseci, u kojem periodu ima pravo na obavljanje preostalih završnih ispita, u svakom kalendarskom mjesecu. Ukoliko ne položi sve predviđene ispite u navedenom roku, preostale obaveze izvršava kao student – imatrikulant, uz obavezu plaćanja naknade za polaganje ispita u visini koju utvrdi Senat. Status imatrikulacije podrazumijeva

vođenje studenta u evidenciji, bez obaveze obnavljanja završne godine studija i može trajati najduže do isteka akademske godine u kojoj ga sustiže generacija studenata upisanih po izmijenjenom nastavnom planu i programu. Student koji ne položi sve predviđene ispite do isteka akademske godine u kojoj ga sustiže generacija studenata upisanih po izmijenjenom nastavnom planu i programu, obnavlja upis završne godine studija, uz obavezu izvršavanja razlike obaveza iz nastavnog plana i programa u primjeni, ukoliko se ona utvrdi.

O izvršavanju obaveza studenata iz svih oblika nastavnog rada vodi se jedinstvena evidencija za svaki nastavni predmet.

3.9. Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija

Studentu drugog Univerziteta može se omogućiti prelazak sa **istorodnih** akreditovanih studijskih programa na studijski program Filozofskog fakulteta u Tuzli pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja I ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Pod **istorodnim** studijskom programom smatraju se **jednopedmetni studijski program psihologije, te studijski program pedagogija-psihologija.**

Student može izvršiti prelazak sa drugog javnog univerziteta pod uslovima i na način utvrđen Pravilima studiranja na I ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Studentu Univerziteta se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi studijski program pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na I ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

3.10. Mogućnosti zapošljavanja studenata po završetku studija

Prema Evidenciji zavoda za zapošljavanje TK od 31.12.2015.godine (Statistički bilten JU Službe za zapošljavanje TK, decembar 2015. godine; www.szztk.ba) na području TK nema niti jednog nezaposlenog psihologa. Stoga je opravdano pretpostaviti da postoji veliki interes za zapošljavanje ovog kadra na tržištu rada, u različitim vrstama djelatnosti u kojima psiholozi mogu dati svoj doprinos.

Stečena znanja omogućuju psihologu zapošljavanje u različitim sferama društvenih djelatnosti i institucija, kao što su zdravstvo (klinička psihologija), obrazovanje (školska psihologija),

dok se dio psihologa zapošljava u proizvodnim radnim organizacijama (industrijska/organizacijska psihologija), pri zavodima, bankama i različitim korporacijama u odjelima za upravljanje ljudskim potencijalima, te vojsci, policiji, sudstvu i sl.

U području zdravstva psiholozi se uglavnom nalaze u ustanovama kao što su psihijatrijske i neurološke klinike, klinike za ovisnike (alkohol, droge i sl.), klinike za djecu, ustanovama za stare osobe i osobe sa mentalnim teškoćama itd. Dio psihologa je također angažiran u savjetovalištim za djecu i omladinu, bračnim savjetovalištim, savjetovalištim za mentalno zdravlje, ovisnost i penologiju. U svim ovim situacijama psiholog, na osnovi ispitivanja i dijagnoza s pomoću psiholoških instrumenata, savjetuje i/ili sudjeluje u procesu liječenja klijenata/pacijenata. On također predlaže preventivne i/ili korektivne psihološke mjere u pojedinim slučajevima ili situacijama.

U području edukacije, psiholozi se bave čitavim nizom problema koji se javljaju od rane dječje dobi, predškolske, školske pa do zrele životne dobi, te se mogu zaposliti u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama, visokoškolskim ustanovama i andragoškim centrima. Jednako tako, značajan je njihov rad u ustanovama za profesionalnu orijentaciju i selekciju, savjetovalištim za mlade i sl. U ovom području psiholog, pomoću psiholoških mjernih instrumenata i intervjua različitih vrsta određuje razvijenost relevantnih psihičkih osobina kod mladih, te zajedno s drugim stručnjacima donosi odluke o njihovim mogućnostima i kontraindikacijama za obrazovni proces određene vrste. Također radi na uspostavi i održanju dobrih međuljudskih odnosa, predlaže nove načine poučavanja, ispitivanja znanja, osavremenjivanja obrazovnog procesa, pomaže u prevladavanju problema kod djece s poteškoćama u učenju i odgoju.

Na području psihologije rada, psiholog se bavi psihofiziološkim i organizacijskim aspektima rada. Krajnji cilj jest humanizacija ljudskog rada, pri čemu se nastoji postići optimalno korištenje ljudskih potencijala, a da se pri tome postigne što veća efikasnost u radu. Da bi se ovaj cilj postigao, psiholog vrši analize radnih zadataka i poslova, radnih mjesta i zanimanja, na osnovi čega utvrđuje potrebnu razinu sposobnosti i drugih osobina ličnosti potrebnih za zadovoljenje zahtjeva rada. Ispituje i utvrđuje uslove uspješnog osposobljavanja, treninga i prekvalifikacija radnika. Ispitivanja stavova i motivacije, te analiza međuljudskih odnosa, uzroka fluktuacije, izostanaka, bolovanja, nesreća na poslu, su dio poslova psihologa u radnim organizacijama.

Osim navedenog, psiholozi se zapošljavaju u zavodima za zapošljavanje, ekonomskoj propagandi, ustanovama za zaštitu na radu itd. Znatno broj psihologa u zadnje vrijeme

zaposlen je u vojsci, policiji i sredstvima javnog komuniciranja. Ne tako mali broj se odlučuje za privatnu praksu, tj. privatna savjetovaništa i psihoterapeutsku djelatnost.

Dio psihologa se zapošljava u visokoškolskim i naučnim institucijama, naučno-istraživačkim institucijama i službama različitih ministarstava (socijalna zaštita, privreda, pravosuđe, školstvo, saobraćaj, zdravstvo).

Osnovu za uspješan rad na ovako raznorodnim područjima psiholozi dobivaju tokom studija sticanjem općih znanja iz savremene psihologije, temeljnih znanja iz primijenjenih područja psihologije, te metodološkim obrazovanjem. Ovakvo obrazovanje daje stručnjaka koji može uspješno djelovati u različitim područjima ljudskih djelatnosti.

3.11. Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa

KADROVSKI RESURSI

U okviru užih naučnih oblasti «Teorijske naučne psihološke discipline» , «Primjenjene naučne psihološke discipline» te novoformirane uže naučne oblasti «Psihologija» trenutno ima zaposlenih jedan vanredni profesor, pet docenata, te još tri izabara docenta koji participiraju u nastavnom procesu. Pored navedenih nastavnika, na pomenutim užim naučnim oblastima je izabrano još dva viša asistenta i tri asistenta. U nastavnom procesu Studijskog programa Psihologija bi učestvovali još i nastavnici sa drugih odsjeka Filozofskog fakulteta, Medicinskog fakulteta kao i drugih fakulteta članica Univerziteta u Tuzli (Fakultet za tjelesni odgoj i sport, Pravni fakultet, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet, Prirodno-matematički fakultet)

Tabela 1. Struktura nastavnog kadra na studijskom programu Psihologija

Broj akademskog osoblja	Redovni profesor	Vanredni profesor	Docent	Viši asistent	Profesor VŠ	Lektor	Asistent	Predavač VŠ
Zaposlenici		1	5					
Spoljni saradnici			3	2			3	

U postojećim kadrovskim okvirima optimalan broj studenata koji bi se upisali na Studijski program Psihologija je 20 redovnih i 15 studenata koji sami finansiraju studij, što se uklapa u dosadašnju upisnu politiku te ne mijenja postojeće troškove.

U odnosu na dosadašnji dvopredmetni studij pedagogija-psihologija, koji je upisivao 30 redovnih i 15 samofinansirajućih studenata, upis na novoosnovanim studijskim programima bi pretpostavljao upis 40 redovnih studenata (20 studenata Psihologije + 20 studenata

Pedagogije) i 30 studenata koji sami finansiraju studij (15+15). Utvrđena cijena školarine samofinansirajućeg studija je ekvivalentna cijeni studija za određene studijske programe, a u tom slučaju troškovi novoosnovanih studijskih programa će biti i niži od dosadašnjih, jer se broj studenata (gledajući oba novoosnovana studijska programa) koji su na teretu budžeta povećava za 10, ali se povećava i broj samofinansirajućih studenata za 15. To u konačnici smanjuje trenutne troškove koji se izdvajaju za npr. prvu godinu studija za cijenu od nekih pet školarina po godini te ne predstavlja dodatno finansijsko opterećenje za osnivača.

CV ZAPOSLENIKA I SARADNIKA DATI SU U PRILOGU 2.

PROSTORNI RESURSI

Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli, te budući Studijski program Psihologija kao dio Filozofskog fakulteta, po važećim kriterijima za ovakve institucije zadovoljava potrebne prostorne standarde, čak i po kriterijima po kojima je u tom segmentu izvršena certifikacija Univerziteta i Fakulteta.

Filozofski fakultet raspolaže sa dva amfiteatra i jednom velikom predavaonicom, te 23 učionice sa ukupnim kapacitetom od 1865 mjesta. Nakon osnivanja Studijskog programa Psihologija, planirano je osnivanje Laboratorije za psihološka istraživanja koja bi objedinila stvorila pretpostavka za dalji razvoj edukativnog i naučno-istraživačkog rada.

Tabela 2. Resursi i infrastruktura Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli

RESURSI I INFRASTRUKTURA (PROVJERITI JER JE DOŠLO DO IZMJENA)

Ukupna površina korsinog prostora [m ²]	5140,0
Površina učioničkog prostora [m ²]	2703,6
Površina bibliotečkog prostora [m ²]	145,7
Površina laboratorijskog prostora [m ²]	-
Površina prostora za studentski standard (smještaj, ishrana, rekreacija) [m ²]	757,3
Broj amfiteatara i/ili velikih predavaonica	3
Broj učionica	23
Broj sjedećih mjesta za nastavu za studente	1865
Broj računarskih učionica	2
Broj računara u računarskim učionicama	34
Ukupan broj računara	83
Broj laboratorija	-
Ukupan broj bibliotečkih jedinica	1
Ukupna broj knjiga u bibliotekama	39988

Broj osoba zaposlenih u biblioteci	1
Ukupan broj administrativnog osoblja	6
Ukupan broj osoblja u studentskim službama	4

FINANSIJSKI RESURSI

U pogledu finansijskih sredstava, napominjemo da nastavu na I ciklusu studija dominantno izvode nastavnici i saradnici koji su zaposlenici Filozofskog fakulteta, te zaposlenici drugih članica Univerziteta u Tuzli, koji su i do sada izvodili nastavu na dosadašnjem dvopredmetnom studijskom programu, te u tom pogledu nisu neophodna dodatna finansijska izdvajanja osnivača za rad Studijskog programa Psihologija.

UNIVERZITET U TUZLI

Dodatak diplomi

Ovaj dodatak diplomi slijedi model koji su razvili Evropska komisija, Vijeće Evrope i UNESCO / CEPES. Svrha ovog dodatka je pružanje informacija radi poboljšanja međunarodne transparentnosti i odgovarajućeg akademskog i stručnog priznavanja kvalifikacija (diploma, stepena/ciklusa studija i sl.). Izrađen je da bi opisao prirodu, nivo, kontekst, sadržaj i status programa studija koji je osoba (navedena na originalnoj kvalifikaciji uz ovaj dodatak) uspješno završila. Ne smije sadržavati subjektivne procjene, izjave o ekvivalenciji ili sugestije o priznavanju. Potrebno je navesti tražene informacije u svim dijelovima dokumenta. Na mjestima gdje informacije nisu navedene, potrebno je objasniti razlog.

1. INFORMACIJE KOJIMA SE IDENTIFICIRA NOSILAC DIPLOME	
1.1. Prezime:	
1.2. Ime:	
1.3. Datum rođenja:	
Mjesto rođenja:	
Država rođenja:	
1.4. Jedinstveni matični broj studenta:	
1.5. Broj indeksa:	
2. INFORMACIJE KOJIMA SE IDENTIFICIRA KVALIFIKACIJA	
2.1. Naziv kvalifikacije i titula:	Bachelor psihologije
2.2. Glavno područje studija za kvalifikaciju:	Psihologija
2.3. Naziv i status ustanove koja dodjeljuje kvalifikaciju:	Javna ustanova Univerzitet u Tuzli
2.4. Naziv i status fakulteta kao dijela ustanove koji vodi studij:	Filozofski fakultet
2.5. Jezik nastave i ispita:	bosanski / hrvatski / srpski
3. INFORMACIJE O NIVOU KVALIFIKACIJE	
3.1. Nivo kvalifikacije odnosno stepen ciklusa studija:	I ciklus studija
3.2. Dužina (godine, semestri) i opterećenje programa:	4 godine, 8 semestara, 30 sedmica godišnje, 240 ECTS ukupno
3.3. Zahtjev za pristup:	Završena srednja škola u četvorogodišnjem trajanju u Bosni i Hercegovini, kao i završena srednja škola izvan Bosne i Hercegovine (nostrificirana stečena svjedodžba), te položen prijemni ispit.
4. INFORMACIJE O SADRŽAJU I POSTIGNUTIM REZULTATIMA	
4.1. Način studiranja:	Redovan

Prvi ciklus studija psihologije pruža studentima/icama temeljna teorijska, metodološka i analitička znanja i vještine potrebne za rad i uspješan nastavak studiranja psihologije (i drugih sličnih studija).

Studenti/ica raspolaže općim kompetencijama da:

- poštuje i koristi naučni pristup, kritičko i kreativno mišljenje,
- razumije i primijeni bazične eksperimentalne i neeksperimentalne istraživačke metode, uključujući dizajniranje istraživanja, analiziranje podataka i interpretaciju,
- komunicira na akademskom nivou u domaćem i međunarodnom okruženju,
- pokaže osjetljivost za etičke dileme i pronalazi rješenja u skladu sa Zakonom i etičkim kodeksom struke.

Studenti/ica raspolaže redmetno specifičnim kompetencijama da:

- pokaže poznavanje glavnih koncepata, teorijskih perspektiva, empirijskih nalaza i historijskih trendova u psihologiji,
- razumije zakonitosti funkciniranja i razvoja opažanja, pamćenja, mišljenja, učenja, emocija i poremećenog funkciniranja,
- razumije i primijeni psihološke principe na lična, socijalna i organizaciona pitanja,
- primijeni odgovarajuće metode za rješavanje konkretnih problema u psihološkim istraživanjima,
- zadaje testove i druge mjerne instrumente grupi ispitanika, statistički obradi podatke, organizira i prezentira nalaze,
- obavlja predavačku djelatnost vezanu za nastavu psihologije u srednjim školama i visokoškolskim ustanovama,
- primijeni elementarne vještine u područjima primijenjene psihologije,
- prati novine u domaćoj i stranoj stručnoj psihološkoj literaturi,
- koristi kompjutersku tehnologiju u stjecanju znanja u pojedinim psihološkim područjima.

Studenti/ica posjeduje znanja i vještine potrebne za obavljanje određenih poslova psihologa i za nastavak profesionalnog obrazovanja u pravcu osposobljavanja za samostalno obavljanje psiholoških poslova u različitim područjima privrede, zdravstva i odgoja i obrazovanja i drugim ustanovama koje od stručnog interesa za uspješnost realizacije svojih aktivnosti upošljavaju psihologe.

4.2. Zahtjevi programa:

4.3. Završni rad:

Ne

4.4. Detalji o programu:

	Naziv predmeta	Broj sati				Semestar	ECTS bodovi	Ocjena
		Pred.	AV	LV	Ukupno			
1	Uvod u psihologiju	45	30	0	75	I	6	
2	Biološka psihologija I	45	0	30	75	I	6	
3	Osnove statistike u psihologiji	45	0	45	90	I	7	
4	Fiziologija sa funkcionalnom anatomijom CNS-a	30	0	15	45	I	4	
5	Savremeni bosanski, hrvatski, srpski jezik	30	0	0	30	I	2	
6	Pedagogija	45	15	0	60	I	5	
7	Psihologija kognitivnih procesa	45	0	30	75	II	6	
8	Statistika u psihologiji	45	0	30	75	II	6	
9	Psihologija emocija i motivacije	45	30	0	75	II	6	
10	Uvod u razvojnu psihologiju	45	15	0	60	II	5	
11	Didaktika	30	15	0	45	II	3	

12	Biološka psihologija II	30	0	15	45	II	4
13	Metodologija psiholoških istraživanja	45	0	30	75	III	6
14	Psihologija djetinjstva i adolescencije	45	0	30	75	III	6
15	Uvod u psihologiju ličnosti	45	30	0	75	III	6
16	Socijalna kognicija i stavovi	45	0	15	60	III	5
17	Uvod u psihologiju mentalnih poremećaja	45	0	15	60	III	5
18	Metodologija eksperimentalnih istraživanja u psihologiji	45	0	30	75	IV	6
19	Psihologija ličnosti	45	30	0	75	IV	6
20	Socijalna interakcija	45	0	30	75	IV	6
21	Teorija mjerenja	45	0	30	75	IV	6
22	Razvoj djece i mladih u socijalnom kontekstu	30	0	15	45	IV	4
23	Psihologija odrasle dobi i starenja	45	30	0	75	V	6
24	Međugrupni odnosi i socijalni identitet	45	0	30	75	V	6
25	Psihologija individualnih razlika	30	15	0	45	V	4
26	Konstrukcija mjernih instrumenata	45	0	30	75	V	6
27	Psihološke osnove razvojnih poremećaja	45	0	30	75	V	6
28	Psihologija obrazovanja	45	0	30	75	VI	6
29	Psihologija mentalnih poremećaja	45	0	30	75	VI	6
30	Socijalna psihijatrija	45	0	15	60	VI	5
31	Uvod u psihologiju rada	45	0	15	60	VI	5
32	Psihologija porodice i roditeljstva	45	0	30	75	VI	6
33	Školska psihologija	45	0	30	75	VII	6
34	Uvod u kliničku psihologiju	45	0	30	75	VII	6
35	Psihološko savjetovanje	45	0	30	75	VII	6
36	Psihologija karijere	45	0	30	75	VII	6
37	Psihologija obrazovanja djece sa teškoćama u učenju i ponašanju	30	0	15	45	VII	4
38	Dijagnostička procjena ličnosti i kognitivnih sposobnosti	45	0	30	75	VIII	6
39	Psihološka procjena djece	45	0	30	75	VIII	6
40	Motivacija i radno ponašanje	45	0	30	75	VIII	6
41	Psihoterapijske škole i pravci	45	0	30	75	VIII	6
42	Neurologija ponašanja i neuropsihološka procjena	30	0	15	45	VIII	4

	Naziv predmeta Izborni predmeti	Broj sati				Semester	ECTS bodovi	Ocjena
		Pred.	AV	LV	Ukupno			
1	Psihologija sporta i rekreacije	30	0	0	30	III	2	
2	Bihevioralna genetika	30	0	0	30	III	2	
3	Engleski jezik I	30	0	0	30	III	2	
4	Privrženost kroz životni vijek	30	0	0	30	IV	2	
5	Sociologija	30	0	0	30	IV	2	
6	Engleski jezik II	30	0	0	30	IV	2	
7	Socijalna patologija	30	0	0	30	V	2	
8	Psihološki aspekti nasilja u bliskim vezama	30	0	0	30	V	2	
9	Samoprimanje i samopredstavljanje	30	0	0	30	V	2	
10	Mediji i publika	30	0	0	30	VI	2	
11	Penološka psihologija	30	0	0	30	VI	2	
12	Aktuelne teme iz psihologije ličnosti	30	0	0	30	VI	2	
13	Politička psihologija	30	0	0	30	VII	2	
14	Psihologija darovitosti i kreativnosti	30	0	0	30	VII	2	
15	Metodika nastavnog rada u psihologiji	30	0	0	30	VII	2	
16	Forenzička psihologija	30	0	0	30	VIII	2	
17	Stres i mentalno zdravlje	30	0	0	30	VII	2	
18	Osnove psihologije menadžmenta	30	0	0	30	VII	2	
Ukupno ECTS bodova i prosječna ocjena:							240	0

4.5. Shema ocjenjivanja / vodič za raspodjelu ocjena:	Konačni uspjeh studenta za određeni nastavni predmet, u svakom semestru, izražava se brojnomo, opisnom ili slovnom ocjenom. Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje student stekne ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita u skladu s nastavnim programom (detaljnije na strani 4).
5. INFORMACIJE O FUNKCIJI KVALIFIKACIJE	
5.1. Pristup nastavku studija:	Nakon završenog I ciklusa, student/ica se može upisati na II ciklus studija.
5.2. Profesionalni status:	Osposobljen/a je za obavljanje određenih poslova psihologa i za nastavak profesionalnog obrazovanja u pravcu osposobljavanja za samostalno obavljanje psiholoških poslova u različitim područjima privrede, zdravstva i odgoja i obrazovanja i drugim ustanovama koje od stručnog interesa za uspješnost realizacije svojih aktivnosti upošljavaju psihologe.
6. DODATNE INFORMACIJE	
6.1. Dodatne informacije:	
6.2. Dodatni izvori informacija:	www.untz.ba , www.heg.gov.ba , www.monkstk.ba

7. OVJERA DODATKA DIPLOMI		
7.1. Datum	7.2. Dekan	7.3. Pečat
22.12.2022	_____ Dr. sci. Nihada Delibegović Džanić, redovni profesor	

8. INFORMACIJE O VISOKOŠKOLSKOM SISTEMU

8.1. Bosna i Hercegovina je u septembru 2003. godine, prihvatanjem relevantnih dokumenata o evropskim strateškim ciljevima u oblasti visokog obrazovanja, izraženih u Deklaraciji evropskih ministara visokog obrazovanja iz Bologne (1999.godine) pristupila Bolonjskom procesu u oblasti obrazovanja. Kao članica Bolonjskog procesa, Bosna i Hercegovina provodi dalekosežne reforme za ulazak u evropsko područje visokog obrazovanja.

Sve visokoškolske ustanove imaju uspostavljene mehanizme unutrašnjeg osiguranja kvaliteta. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je usvojilo Standarde i smjernice za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, koji predstavljaju okvir za unutrašnje i vanjsko osiguranje kvaliteta. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta je utvrdila Kriterije za akreditaciju visokoškolskih ustanova, te Odluku o normama kojima se utvrđuju minimalni standardi u oblasti visokog obrazovanja, što je stvorilo pretpostavke za proces akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa. Proces je u toku.

U Bosni i Hercegovini postoji 8 javnih univerziteta i određeni broj privatnih visokoškolskih ustanova. Sve ustanove moraju dobiti licencu nadležnog ministarstva obrazovanja na čijem sjedištu obavlja djelatnost visokoškolska ustanova.

U cilju reforme visokog obrazovanja, 07.08.2007. godine donesen je Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (Sl.glasnik Bosne i Hercegovine broj 59/07, te Izmjene i dopune istog (Sl.glasnik Bosne i Hercegovine broj 59/09). Istim su ustanovljeni osnovni principi i standardi za sticanje visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, u skladu s relevantnim odredbama Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (ETS No.5, 1950.) i njenih protokola, Preporukom Komiteta ministara Vijeća Evrope o priznavanju i ocjeni kvaliteta privatnih visokoškolskih ustanova [R(97)1], Preporukom o pristupu visokom obrazovanju [R(98)3] i Preporukom o istraživačkom zadatku univerziteta [R(2000)8] i drugim relevantnim principima međunarodno priznatih pravnih instrumenata čija je država ugovornica i Bosna i Hercegovina, te u skladu s Konvencijom Vijeća Evrope/UNESCO-a o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u evropskoj regiji (ETS No. 165, 1997.).

U Bosni i Hercegovini nadležnost u oblasti obrazovanja, uključujući i visoko obrazovanje, imaju deset resornih ministarstava u kantonima/županijama u Federaciji BiH i Ministarstvo u Republici Srpskoj. U Distriktu Brčko nadležnost u oblasti obrazovanja ima Odjeljenje za obrazovanje pri Vladi Distrikta Brčko.

8.2. Pristup visokom obrazovanju

Pristup visokom obrazovanju imaju kandidati koji su uspješno završili četverogodišnje srednješkolsko obrazovanje, a što se dokazuje na osnovu svjedodžbe o završenoj srednjoj školi. Zakonom o visokom obrazovanju odgovarajućeg kantona i Statutom visokoškolske ustanove, mogu se propisati i drugi uslovi za pristup visokom obrazovanju. Detaljnije informacije o pristupu pojedinačnim visokoškolskim ustanovama mogu se dobiti na njihovim web stranicama.

8.3. Stepeni i kvalifikacije

Visoko obrazovanje je organizirano u tri stepena ciklusa studija, i to:

- prvi ciklus studija traje tri do četiri godine studija, koji se vrjednuje od 180 do 240 ECTS bodova i vodi do akademske titule i stručnog zvanja bachelor,
- drugi ciklus studija traje jednu ili dvije godine koji se vrjednuje od 60 do 120 ECTS bodova, tako da u zbiru sa prvim ciklusom studija ukupno iznosi 300 ECTS bodova i vodi do akademske titule i stručnog zvanja magistar,
- treći ciklus studija traje tri godine, koji se vrjednuje sa 180 ECTS bodova, tako da u zbiru sa prvim i drugim ciklusom studija ukupno iznosi 480 ECTS bodova i vodi do akademske titule i naučnog zvanja doktor nauka ili umjetnosti.

8.4. Bodovni sistem i ocjenjivanje:

Red. br.	Ocjena	Opisno	Slovno	Bodovi
1	5 (pet)	ne zadovoljava	F	0 - 53
2	6 (šest)	dovoljan	E	54 - 63
3	7 (sedam)	dobar	D	64 - 73
4	8 (osam)	vrlo dobar	C	74 - 83
5	9 (devet)	izvanredan	B	84 - 93
6	10 (deset)	odličan	A	94 - 100

UNIVERZITET U TUZLI

Dodatak diplomi

Ovaj dodatak diplomi slijedi model koji su razvili Evropska komisija, Vijeće Evrope i UNESCO / CEPES. Svrha ovog dodatka je pružanje informacija radi poboljšanja međunarodne transparentnosti i odgovarajućeg akademskog i stručnog priznavanja kvalifikacija (diploma, stepena / ciklusa studija i sl.). Izrađen je da bi opisao prirodu, nivo, kontekst, sadržaj i status programa studija koji je osoba (navedena na originalnoj kvalifikaciji uz ovaj dodatak) uspješno završila. Ne smije sadržavati subjektivne procjene, izjave o ekvivalenciji ili sugestije o priznavanju. Potrebno je navesti tražene informacije u svim dijelovima dokumenta. Na mjestima gdje informacije nisu navedene, potrebno je objasniti razlog.

1. INFORMACIJE KOJIMA SE IDENTIFICIRA NOSILAC DIPLOME

1.1. Prezime:

1.2. Ime:

1.3. Datum rođenja:

Mjesto rođenja:

Država rođenja:

1.4. Jedinstveni matični broj studenta:

1.5. Broj indeksa:

2. INFORMACIJE KOJIMA SE IDENTIFICIRA KVALIFIKACIJA

2.1. Naziv kvalifikacije i titula: **Bachelor pedagogije-psihologije**

2.2. Glavno područje studija za kvalifikaciju: **Pedagogija-psihologija**

2.3. Naziv i status ustanove koja dodjeljuje kvalifikaciju: **Javna ustanova Univerzitet u Tuzli**

2.4. Naziv i status fakulteta kao dijela ustanove koji vodi studij: **Filozofski fakultet**

2.5. Jezik nastave i ispita: **bosanski / hrvatski / srpski**

3. INFORMACIJE O NIVOU KVALIFIKACIJE

3.1. Nivo kvalifikacije odnosno stepen ciklusa studija: **I ciklus**

3.2. Dužina (godine, semestri) i opterećenje programa: **IV godine; VIII semestara; 30 sedmica godišnje; 240 ECTS**

3.3. Zahtjev za pristup: **Završena srednja škola u četvorogodišnjem trajanju u Bosni i Hercegovini, kao i završena srednja škola izvan Bosne i Hercegovine (nostrificirana stečena svjedodžba), te položen prijemni ispit.**

4. INFORMACIJE O SADRŽAJU I POSTIGNUTIM REZULTATIMA

4.1. Način studiranja: **Redovno**

4.2. Zahtjevi programa: **Nakon završenog I ciklusa studija studenti se mogu zaposliti na različitim vrstama administrativnih poslova višeg stepena, kao i na poslovima pedagoga-psihologa u okviru odgojno-obrazovnih institucija. Stečena znanja na četvorogodišnjem studiju omogućavaju pedagogima -psiholozima da participiraju u radu zdravstvenih ustanova, te Centara za socijalni rad kao savjetodavno ili pomoćno osoblje, te angažman u širokom**

spektru civilnih poslova, nevladinih organizacija, te drugih ogojnih i obrazovnih ustanova koje izražavaju potrebu za pomoćnim osobljem ovoga profila.

4.3. Završni rad:

Ne

4.4. Detalji o programu:

	Naziv predmeta Obavezni predmeti	Broj sati				Semestar	ECTS bodovi	Ocjena
		Pred.	AV	LV	Ukupno			
1	Historija pedagogije	15	15	0	30	I	4	
2	Kognitivna psihologija I	30	15	15	60	I	4	
3	Pedagogija I	45	30	0	75	I	5	
4	Savremeni bosanski, hrvatski i srpski jezik	30	15	0	45	I	3	
5	Teorije odgoja I	30	30	0	60	I	4	
6	Uvod u psihologiju	30	15	0	45	I	3	
7	Kognitivna psihologija II	30	15	15	60	II	4	
8	Komparativna pedagogija I	30	30	0	60	II	4	
9	Opća psihologija I	30	30	0	60	II	4	
10	Pedagogija II	45	30	0	75	II	7	
11	Teorija odgoja II	30	30	0	60	II	4	
12	Komparativna pedagogija II	30	15	0	45	III	4	
13	Opća psihologija II	30	30	0	60	III	4	
14	Porodična pedagogija	30	30	0	60	III	5	
15	Psihologija ličnosti I	30	0	30	60	III	5	
16	Razvojna psihologija I	30	0	30	60	III	5	
17	Statistika u pedagogiji i psihologiji	30	15	15	60	III	4	
18	Didaktika I	30	0	30	60	IV	5	
19	Etika	30	0	0	30	IV	2	
20	Metodologija istraživanja I	30	0	30	60	IV	4	
21	Psihologija ličnosti II	30	0	30	60	IV	5	
22	Razvojna psihologija II	45	0	30	75	IV	5	
23	Socijalna pedagogija	30	30	0	60	IV	5	
24	Didaktika II	30	0	30	60	V	5	
25	Metodologija istraživanja II	30	0	30	60	V	6	
26	Pedagoška psihologija I	30	0	30	60	V	4	
27	Psihometrija I	30	15	15	60	V	4	
28	Psihopatologija djetinjstva i mladosti	30	0	15	45	V	4	
29	Školska pedagogija	30	15	15	60	V	4	
30	Andragogija I	30	15	15	60	VI	4	
31	Metodika nastavnog rada I	30	15	15	60	VI	5	
32	Osnove psihoterapije i savjetovanja	30	0	30	60	VI	4	
33	Pedagoška psihologija II	30	0	30	60	VI	6	
34	Predškolska pedagogija	30	0	15	45	VI	4	
35	Psihometrija II	30	15	15	60	VI	4	
36	Integrativna pedagogija I	30	15	15	60	VII	4	
37	Metodika nastavnog rada II	30	15	15	60	VII	5	
38	Metodika rada školskog pedagoga i psihologa I	30	15	15	60	VII	5	
39	Osnove psihodijagnostike	30	15	15	60	VII	5	
40	Psihologija rada I	30	0	30	60	VII	4	
41	Socijalna psihologija I	30	0	15	45	VII	4	
42	Andragogija II	30	30	0	60	VIII	4	
43	Integrativna pedagogija II	30	15	15	60	VIII	4	
44	Metodika rada školskog pedagoga i psihologa II	30	15	15	60	VIII	5	
45	Osnove kliničke psihologije	30	15	15	60	VIII	5	
46	Pshologija rada II	30	0	30	60	VIII	5	
47	Socijalna psihologija II	30	0	15	45	VIII	4	

	Naziv predmeta Izborni predmeti	Broj sati				Semester	ECTS bodovi	Ocjena
		Pred.	AV	LV	Ukupno			
1	Emocije i motivacija	30	0	0	30	I	2	
2	Psihologija propagande	30	0	0	30	I	2	
3	Historija BiH	30	0	0	30	I	2	
4	Sociologija I	30	15	0	45	I	3	
5	Savremeni problemi obrazovanja	30	0	0	30	II	2	
6	Savremena filozofija	30	15	0	45	II	3	
7	Sociologija II	30	0	0	30	II	2	
8	Psihologija komuniciranja	30	0	0	30	II	2	
9	Teorije škole I	15	0	0	15	III	2	
10	Sociologija odgoja i obrazovanja I	15	0	0	15	III	2	
11	Teorije škole II	15	0	0	15	IV	2	
12	Sociologija odgoja i obrazovanja II	15	0	0	15	IV	2	
13	Mentalno zdravlje I	15	15	0	30	V	3	
14	Etnopedagogija I	15	15	0	30	V	3	
15	Etnopedagogija II	15	15	0	30	VI	3	
16	Psihologija darovitosti i kreativnosti	15	15	0	30	VI	2	
17	Interkulturalna pedagogija I	15	15	0	30	VII	3	
18	Interkulturalna pedagogija II	15	15	0	30	VIII	3	
Ukupno ECTS bodova i prosječna ocjena:								

4.5. Shema ocjenjivanja / vodič za raspodjelu ocjena:	Konačni uspjeh studenta za određeni nastavni predmet, u svakom semestru, izražava se brojom, opisnom ili slovnom ocjenom. Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje student stekne ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem završnog ispita u skladu s nastavnim programom (detaljnije na strani 4).
5. INFORMACIJE O FUNKCIJI KVALIFIKACIJE	
5.1. Pristup nastavku studija:	Nakon završenog I ciklusa, studenti se mogu upisati na II ciklus studija.
5.2. Profesionalni status:	Osposobljeni za rad u ustanovama odgojno-obrazovnog karaktera, te zdravstvenim ustanovama u vidu pomoćnog, savjetodavnog ili administrativnog osoblja
6. DODATNE INFORMACIJE	
6.1. Dodatne informacije:	
6.2. Dodatni izvori informacija:	www.untz.ba , www.heg.gov.ba , www.monkstk.ba

7. OVJERA DODATKA DIPLOMI		
7.1. Datum	7.2. Dekan	7.3. Pečat
	_____ dr.sc. Nihada Delibegović Džanić, docent	

8. INFORMACIJE O VISOKOŠKOLSKOM SISTEMU

8.1. Bosna i Hercegovina je u septembru 2003. godine, prihvatanjem relevantnih dokumenata o evropskim strateškim ciljevima u oblasti visokog obrazovanja, izraženih u Deklaraciji evropskih ministara visokog obrazovanja iz Bologne (1999.godine) pristupila Bolonjskom procesu u oblasti obrazovanja. Kao članica Bolonjskog procesa, Bosna i Hercegovina provodi dalekosežne reforme za ulazak u evropsko područje visokog obrazovanja.

Sve visokoškolske ustanove imaju uspostavljene mehanizme unutrašnjeg osiguranja kvaliteta. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je usvojilo Standarde i smjernice za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, koji predstavljaju okvir za unutrašnje i vanjsko osiguranje kvaliteta. Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta je utvrdila Kriterije za akreditaciju visokoškolskih ustanova, te Odluku o normama kojima se utvrđuju minimalni standardi u oblasti visokog obrazovanja, što je stvorilo pretpostavke za proces akreditacije visokoškolskih ustanova i studijskih programa. Proces je u toku.

U Bosni i Hercegovini postoji 8 javnih univerziteta i određeni broj privatnih visokoškolskih ustanova. Sve ustanove moraju dobiti licencu nadležnog ministarstva obrazovanja na čijem sjedištu obavlja djelatnost visokoškolska ustanova.

U cilju reforme visokog obrazovanja, 07.08.2007. godine donesen je Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (Sl.glasnik Bosne i Hercegovine broj 59/07, te Izmjene i dopune istog (Sl.glasnik Bosne i Hercegovine broj 59/09). Istim su ustanovljeni osnovni principi i standardi za sticanje visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, u skladu s relevantnim odredbama Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (ETS No.5, 1950.) i njenih protokola, Preporukom Komiteta ministara Vijeća Evrope o priznavanju i ocjeni kvaliteta privatnih visokoškolskih ustanova [R(97)1], Preporukom o pristupu visokom obrazovanju [R(98)3] i Preporukom o istraživačkom zadatku univerziteta [R(2000)8] i drugim relevantnim principima međunarodno priznatih pravnih instrumenata čija je država ugovornica i Bosna i Hercegovina, te u skladu s Konvencijom Vijeća Evrope / UNESCO-a o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u evropskoj regiji (ETS No. 165, 1997.).

U Bosni i Hercegovini nadležnost u oblasti obrazovanja, uključujući i visoko obrazovanje, imaju deset resornih ministarstava u kantonima / županijama u Federaciji BiH i Ministarstvo u Republici Srpskoj. U Distriktu Brčko nadležnost u oblasti obrazovanja ima Odjeljenje za obrazovanje pri Vladi Distrikta Brčko.

8.2. Pristup visokom obrazovanju

Pristup visokom obrazovanju imaju kandidati koji su uspješno završili četverogodišnje srednješkolsko obrazovanje, a što se dokazuje na osnovu svjedodžbe o završenoj srednjoj školi. Zakonom o visokom obrazovanju odgovarajućeg kantona i Statutom visokoškolske ustanove, mogu se propisati i drugi uslovi za pristup visokom obrazovanju.

Detaljnije informacije o pristupu pojedinačnim visokoškolskim ustanovama mogu se dobiti na njihovim web stranicama.

8.3. Stepeni i kvalifikacije

Visoko obrazovanje je organizirano u tri stepena ciklusa studija, i to:

- prvi ciklus studija traje tri do četiri godine studija, koji se vrjednuje od 180 do 240 ECTS bodova i vodi do akademske titule i stručnog zvanja bachelor,
- drugi ciklus studija traje jednu ili dvije godine koji se vrjednuje od 60 do 120 ECTS bodova, tako da u zbiru sa prvim ciklusom studija ukupno iznosi 300 ECTS bodova i vodi do akademske titule i stručnog zvanja magistar,
- treći ciklus studija traje tri godine, koji se vrjednuje sa 180 ECTS bodova, tako da u zbiru sa prvim i drugim ciklusom studija ukupno iznosi 480 ECTS bodova i vodi do akademske titule i naučnog zvanja doktor nauka ili umjetnosti.

8.4. Bodovni sistem i ocjenjivanje:

Red. br.	Ocjena	Opisno	Slovno	Bodovi
1	5 (pet)	ne zadovoljava	F	0 - 53
2	6 (šest)	dovoljan	E	54 - 63
3	7 (sedam)	doobar	D	64 - 73
4	8 (osam)	vrlo doobar	C	74 - 83
5	9 (devet)	izvanredan	B	84 - 93
6	10 (deset)	odličan	A	94 - 100

UDRUŽENJE "DRUŠTVO PSIHOLOGA U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE"

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Društvo psihologa FBIH
Sarajevo, 09. 05. 2024. godine

**Dom narod Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Parlament FBiH
Hamdije Kreševljakovića br.3
71 000 Sarajevo, BiH**

n/r Tomislav Martinović, predsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH

cc: Nezim Alagić, potpredsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH

Slađan Ilić potpredsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH

Damir Džeba, potpredsjedavajući Doma naroda Parlamenta F BiH

Izmir Hadživdić, sekretar Doma naroda Parlamenta Federacije BiH

Predmet: Molba za omogućavanje prisustva delegacije Društva psihologa Federacije Bosne i Hercegovine 8. sjednici Doma Naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine zakazanoj za četvrtak 16.05.2024. godine sa početkom u 12 sati.

Poštovani predsjedavajući Doma Naroda Parlamenta Federacije BiH, gospodine Martinović, obzirom da je na Dnevni red 8. sjednice Doma Naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, zakazane za četvrtak 16.05.2024. godine sa početkom u 12 sati, uvrštena kao 7. tačka **Nacrta Zakona o djelatnosti psihologa Federacije Bosne i Hercegovine**, smatramo da je od veoma velike važnosti prisustvo sjednici članova i članica Društva psihologa u Federaciji Bosne i Hercegovine kao krovne strukovne organizacije psihologa koji se stavljaju na raspolaganje sa svim svojim kadrovskim, stručnim i profesionalnim resursima u pružanju adekvatnih informacija, pojašnjenja i obrazloženja vezano za sam tekst predloženog Nacrta Zakona o djelatnosti psihologa. Stoga vas molimo da nam svojim pozivom na sjednicu omogućite da se obratimo uvažanim zastupnicama i zastupnicima i odgovorimo na sva eventualna pitanja. Sjednici bi prisustvovao dr.psy.sc. Remzija Šetić, član DPFBiH.

UDRUŽENJE "DRUŠTVO PSIHOLOGA U FEDERACIJI BOSNE I
HERCEGOVINE"

Unaprijed zahvalni,

Predsjednica DPFBiH:
Doc.dr.Mitra Mirković-Hajdukov
061168732
miramh.psih@gmail.com

Predsjednica UODPFBiH

Diana Ridić

Unaprijed zahvalna,
Predsjednica DPFBiH:

Doc.dr.psy.sc. Mitra Mirković-Hajdukov
miramh.psih@gmail.com

